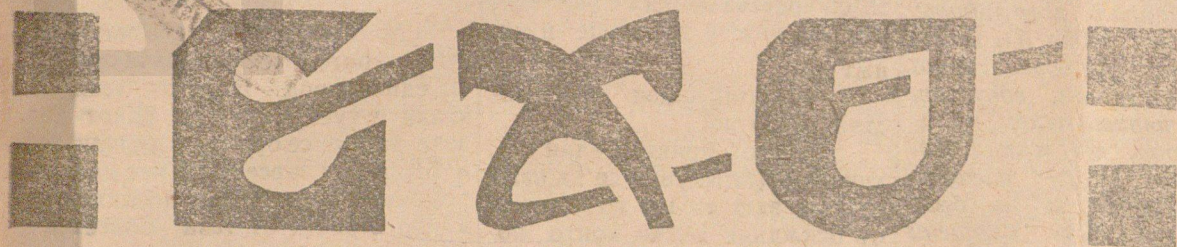

СЕВЕРНО

НЕЗАВИСИМ ИНФОРМАЦИОНЕН ВЕСТНИК

Абонамент 20 л. за 6 месеца
ОБЯВЛЕНИЯ: търгов. реклами по 1 лев, кв. см.; държавни и общински по 80 ст. на дума; годежи, венчални, благодарности по 40 лв; малки обяв. 20 лева.

Урежда редакционен комитет
Гл. редактор **Петко Пав. Попов**
издава аген. „МЕЛПОМЕНА“

Всичко се изпраща на адрес: Редакция вестник „СЕВЕРНО БЪЛГАРСКО“ Плевен.
Телефон № 63
Печат. **МОТАВИЧЕВ И СИН**

ДВЕ СТАТИИ ЗА СЪВЕТСКА РУСИЯ *)

Я. Б. Наретов

Болшевиизма като утопия за нашите условия

Беше време, когато болшевиизма се разнасяше като епидемия из целия свят и за разяваше широките народни маси. Но днес настъпва едно опомняне и всички ония, които бяха го възприели като метод и политическа система за лекуване раните от войната, се отказват от него с отвържение. Само в Русия продължава болшевишкият режим. Но и там настъпва оня идеен кризис в интелгенцията и снова разочорование в подмамения трудящ се народ, които са не неизбежно следствие за всеки политически авантюризм, какъвто беше опита на Ленин и Троцки за преустройството на нова Русия по терка на тяхната нова социалистическа програма. Казваме нова, защото Руския болшевиизм като политическа и социална доктрина, не се опира на началата на научния социализъм, особено що се касае до средствата за нейното реализиране.

Още в 1890 год. в предговора на V то издание на комунистическия манифест ЕН ГЕЛС казва: — „за окончателното тържество на лозунгите, легнали в основата на „комунистическия манифест“, Маркс се ославяше само и изключително на разумната еволюция (к. н.) на работилческата класа“.

Много по-рано в 1872 г., в своята белжита реч в Амстердам, тукати след парижката комуна, Маркс заяви пред Амстердамското работничество буквално следното: „Работничеството рано или късно, трябва да има политическата сила в своите ръце, за да постави крепко основите на новата организация на труда“. Но ние не твърдим, че пжтищата, които водят към тая цел, са на секжде еднакви. Ние знаем, че трябва да се вземат под внимание учрежденията, нравите и бичаите на страната и не отаваме, че има земи, като Америка, Англия и ако познавах о-добре вашата страна, аз бих присединил вероятно и Холадия която работниците биха тишили към своята цел по мирна път“ (к. н.)

Ограничаваме се да приедем само тия два цитати, от които се вижда, как родоначалниците на научния социализм сметат да реализират социалистическия строй без знания, без разрушение, без революция, без кръв.

Верно е че Маркс поочва той мирен еволюционен път само за известни страни, щого по онова време—1872 год., Америка, Англия, Холадия и някои още от европейските държави се радват на един истински парламентаризъм. О от 72 година до сега много държави в своето развитие сжз-

дадоха в себе си началата на един парламентаризъм, т. е., гарантираха условията, при които би могло да се премине към социалистическия строй, ако действително той се налага по един повелителен исторически път, чрез средствата на едно мирно и спокойно развитие. И ако Маркс сега правеше препенка на положението, за да отреди кои именно държави ще трябва по „мирен път“ да сжздадат своето преустройство, сигурно би изброил всичките, като само изключил една или две от европейските държави, между които, в никой случай не би оставил Бжлгария. Защото, до преди войната старите абсолютни и империалистични държави изчезнаха, като се преобърнаха в истински демокрации, където, ако не сжвсем, то поне отчасти се гарантираха прагата на широките народни маси. Трудящия се народ на всежде става политически фактор, независимо от формата на държавното управление и неговите интереси не се игнорират тъй както ставаше по-рано.

Болшевиизма се породи в Русия при строго определени конкретни условия, каквито за сега в никоя държава не съществуват. И ако Руските болшевици фанатично следват своя катастрофален път, то е само за туй, защото тяхното падание ще бъде жестоко и непоносимо за известни личности, които успеха на гърба на широките и онеправдани руски маси да закрепят своето лично господство.

Днес положението на болшевишките ръководители не е лишено от привилегиите на бившите царски управници. За да не бъдем голословни, ние ще процитираме извазки от рапорта на един болшевишки пжрвенец, за режима в болшевишка Русия. Членът на централната контролна комисия *Солъц*, печати в вест. „*правда*“ № 31 следните свои впечатления и настоява да се вземат бжрзи мерки: „Неблагополучието на нашите висши управителни тела се дължи на две причини: 1). При нас, на върховните управителни постове се добраха високопробни елементи и 2), Продължителността на преходния период на диктатурата указва своето разлагащо влияние върху наши стари изпитани другари. От тук произлиза и крайно високомерното, не другарско отношение към по-долните редовни членове на партията и главно към безпартийните широки работнически маси. Сжздаде се коммунистическата иерархическа и привилегирована каста на отговорни работници с свои собствени групови интереси, ко-

ято се отнася чувствително към своите „малки слабости“, която има за себе си особни правила, закони, оценки, неприложими към всички други останали работници. Към тех се присъединяват по нататък групата на услужливите другари готови за своите „високи покровители“ да излезат ван из кожата си. Усърдието им некога взема чудовищни размери. Разпращат се услужливи телеграми, по-вдига се на крак целата жп линия, за да не закъснее в пътуването си некое комисарско превжодителство. Завземат се безразборно квартири, заръчват се и се предоставя специални вагони, тренове, афтомобилни продукти и всякакви други излишества и всичкото това се вършм даже без особенните

разпореждания на „високите“, другари. Последните допускат това свисходително, старайки се да не забележат сжщността на работата и само милостиво се ползват от преустановените им удобства. „Тия нрави се за сиват все по вече и по вече в високите слоезе на партията“ (к. н.)

Ето как самите болшевици рисуват положението на режима в Русия. Сжблзните на власта са подавили всички бжлсжж на революционния идеализм и днес героите на революцията са сжбжновени заслени карьеристи. Руския болшевиизм ижживява своите последни дни. Той ще изчезне неминуемо, а с него заедно и всичките му сжпжжници, между които едно почетно място заема и партията на бжлгарските комунисти.

Но приложим ли е болшевиизма в Бжлгария? — не! Ние немаме нито материалните, нито политическите нито пжж духовните условия за болшевиизма по примера на Русия. Една голема част от бжлгарския народ тржгва подир бжлгарските комунисти, в едно време, когато беше удобно да се ширят всички политически епидемии. Днес комунизма е в своя упадък. Процеса на разложението езапочнат. Коларовци, Благоевци, Кабанчиевци и др., скоро ще останат водачи без армия, защото тяхния карьеризм вече се разбира постепенно от работниците. Една група от карьеристична интелгенция се е загнездила на гърба на бжлгарското работ-

ничество и смучи, досмукви всичките му жизвени сокове.

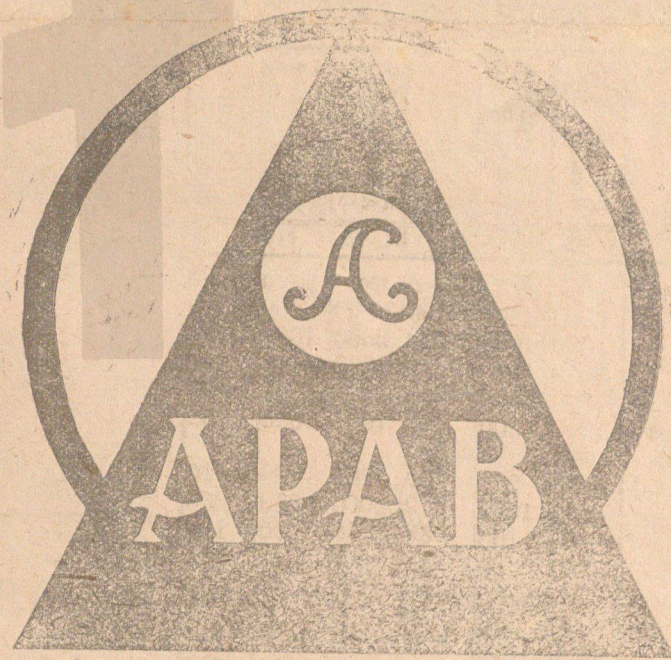
Фалита на бжлгарските комунисти ще настъпни по скоро от техния бжрз подем, защото с обещания, излишни фрази и агитации, лукави демагогии не се отива много далеч, а главно, скоро ще се присуши извора на тяхното вджжновение морално и материално, както беше Руската Сжветска Република, с своите изобилни материални подкрепления в полза на всеобщата социална революция.

ИДЕТЕ СИ ТИРАНИ!

Пловдивския вестник „Борба“, пише: Вече две години, откакто над Бжлгария, разорена от джлгата и сжипителна война, играе юдикско хоро онази черна реакция, която се зове дружбашко „народовластие“. Престжпжжницише, които започнаха с безумието при Владая, рушат и унищожават и онова малко от придобитото с черния труд на бжлгарския народ през десетки години, което оцеля през дните на тежкото изпитание. В своя бесен поход, простацината и мракобесието не оставиха незасегнати ни една от културните придобивки на бжлгарското племе които го издигнаха до степен да заеме место в семейството на народите с многовековна цивилизация. На изтощителните плеци на бжлгарския народ, дружбашите — тези вандали на двадесетия век, — устройха най гнусната вакханалия, каквато световната история по-

ОТ ХУБАВО НА ПО-ХУБАВО!

СОФИЯ
Канцелария и склад: ул. „Хр. Лексентина“ 51
Телефон 604-1857.

БРЮКСЕЛ
7 B-d de l' Abattoir.
Телефон 16597, 16895

ЗАПАЗЕНА МАРКА

НА ТЮТЮНЕВИТЕ ФАБРИКИ АРАВ В СОФИЯ И БРЮКСЕЛ.

I. ЗА ГОСПОДА ПУШАЧИТЕ

Препоръчваме да опитате нашите папириси и тютюни за да се уверите в превжходството им.

II. ЗА ПРОДАВАЧИТЕ НА ДРЕБНО

Намалихме до минимум цените, за да Ви дадем сигурна и реална печалба.

ценоразпис за поржчки общо по-малко от 20 кгр.

ЦИГАРИ		ТЮТЮНИ	
Екст. екст. „Дипломатически“	— 400 л. кгр.	Екстра	200 лева килограма
„Бжл. Бродерия“	— 360 л. .	1-во качество	139 лева килограма
„Бжл. Производство“	— 350 л. .	2-ро качество	114 лева килограма
Екстра обикновени „Специални“	230 л. .	3-то качество	67 лева килограма
1-во качество	194 л. .		
2-во качество	139 л. .		
3-то качество	114 л. .		

За поржчки повече от 20 кгр 1-50 л. отстъпка на всеки килограм.

III. ЗА ПРОДАВАЧИТЕ НА ЕДРО

Предлагаме за всека поржчка от 200 кгр нагоре специални условия.

Поржките изпжлняваме най-късно в двудневен срок.

*) В идущия брой ще печатим втора статия за Сжветска Русия от младия столичен публицист Аврам Ал. Гачев.

ЗЪБЕН ЛЕКАР Ж. ТЕОФАНОВА

В къщата на Г-н ФРАНЦ ХОРАЧЕК над аптеката.

ВХОД ОТ ДВОРА

Лекува болестите на зъбите и венците, вади пломбира и поставя всекакъв вид искусствени зъби, златни мостове и коронки.

Празното място на два „АПОЛО“ от 780 кв. мет. **СЕ ПРОДАВА** изцяло или на две парцели според плана. Продажбата ще се произведе на 5 Април т. г., 10 часа пред пладне чрез явно наддаване в кантората на *Ив. Н. Железаров и Син.*

250,000 САЛКЖМОВИ
ЕДНОГОДИШНИ ФИДАНКИ

продава

Симеон С. Киров
Плевен.

БР. Д. и ХР. ШОПОВИ-Плевен.

СКЛАД на ЗЕМЛЕДЕЛСКИ МАШИНИ и УРЕДИ—ПЛУГОВЕ. Пристигнаха ни нова партидата **GERMANSKI**, всички №-ра с едно и две колелета; **ЛОЗАРСКИ**, **ОБРЪЩАТЕЛНИ** и универсални от прочертата фабрика „РУД. САК.“ — **ЛАЙПЦИГ**. За сезона: **ЛОЗАРСКИ ПРЪСКАЧКИ**, **СИН КАМЖК**, **КРЪМНО ЦВЕКЛО**, **МАСЛОБОЙКИ**, **ЦЕНТРОФУГИ**, **ЖЕТВАРКИ**, **ГРАПИ**, **КУРУЗОРОНАЧКИ** и др.

Цени конкурентни

ПЛЪВЕНСКО ОКРЪЖНО ТРУДОВО БЮРО.

ОБЯВЛЕНИЕ бр. 984. Известява се на интересующите се, че домакинството на бюрото търси да набави по доброволно съгласие нужните хранителни и фуражни припаси за нуждите на бюрото и поделенията му за времето от 1-и Април до 31 май т. г. включително доставени в складовете на пунктовете както следва:

№ по ред	Наименование на продуктите	Доставено в гр. Плевен		Доставено в гр. Ловеч		Доставено в гр. Троян		Доставено в с. Александрово Лов. околия		Доставено в с. Караш Ловеч. околия		Доставено в с. Сомовит Ник. околия	
		к. гр.	к. гр.	к. гр.	к. гр.	к. гр.	к. гр.	к. гр.	к. гр.	к. гр.	к. гр.	к. гр.	к. гр.
1	Браш. типове за хлеб	4000	3000	2000	4000	2000	4000	2000	2000	4000	2000	4000	2000
2	Болгур пшеничен	1500	1500	500	2000	500	2000	500	2000	500	2000	500	2000
3	Фасул сух	1000	1000	1000	2000	1000	2000	1000	2000	1000	2000	1000	2000
4	Ориз местен	1000	1000	500	1000	500	1000	500	1000	500	1000	500	1000
5	Сушени сливи	1000	1000	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500
6	Сол Каменна бела	1500	1500	650	1000	500	750	500	750	500	750	500	750
7	Дървено или разстително масло	200	200	100	200	100	200	100	200	100	200	100	200
8	Свинска мас	1000	1000	850	2000	850	2000	850	2000	850	2000	850	2000
9	Червен пипер	100	100	80	150	80	150	80	150	80	150	80	150
10	Чер пипер	30	30	15	30	15	25	15	25	15	25	15	25
11	Лимонова кислота	60	60	60	120	60	120	60	120	60	120	60	120
12	Чай	10	10	10	20	10	20	10	20	10	20	10	20
13	Захар	1500	1000	800	1500	800	1500	800	1500	800	1500	800	1500
14	Сирене	1000	1000	800	1500	800	1500	800	1500	800	1500	800	1500
15	Маслини	500	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200
16	Месо говеждо в заклан вид или	3000	3000	3000	3000	3000	6000	3000	6000	3000	6000	3000	6000
17	Месо говеж. в живо т.	6000	6000	6000	6000	6000	12000	6000	12000	6000	12000	6000	12000
18	Месо агнешко в заклан вид или	1000	1000	1000	1000	1000	2000	1000	2000	1000	2000	1000	2000
19	Месо агнешко в ж. т.	2000	2000	2000	2000	2000	4000	2000	4000	2000	4000	2000	4000
Ф У Р А Ж													
20	Сено	6000	4000	200	2000	1000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
21	Ечмик	4000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
22	Слама за храна на добитъка	4000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
23	Царевична ярма	4000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000

Спазряването ще се произведе на 28 март. т. г. в 9 ч. пред пладне в канцеларията на Финансовите управления в гр. Плевен и гр. Ловеч с назначените за целта комисии, може да се оферира както за цели отделни групи така също и за отделни артикули.

Доставките на всички предвидени количества за частите в Плевен, Ловеч, Троян, Александрово, Караш и Сомовит могат да се извършат и само един от пунктовете Плевен или Ловеч. Местото в заклан вид и живо тегло ще се доставява ежедневно според нуждите на групите и пунктовете на групите, а другите артикули поливаната най късно до 10 дни след съобщението, че доставката е утвърдена, а другата половина след други 10 дена от първата доставка.

Плевен, 18 март 1921 година.

ОТ ДОМАКИНСТВОТО.

знава. Граждани и селяни се гърчат под тежестта на един режим, който остави далеч зад себе си режимите на азиатските сатрапи и гръцките тирани, пред които бледнеят ужасите на средновековната инквизиция. Аферни, една от друга по отвратителни, полицейски терор, престъпни посегателства върху живота, честта и свободата на българтските граждани, вършени с недостижим цинизм—това е бжлг. политическа действителност. Пълно разхищение на народните богатства, смазана индустрия, мъртвило в тжрговията, разтроено земеделско производство—това са плодовете от стопанската „политика“ на „обновителите“...

Дълбоко и безгранично е народното негодование. Неговият глас, задушаван чрез една драконовска цензура, вече отпратена в вечността, сега се издига все по мощен и заплашителен и крещи—вжрвете си пристъпници, мракобесници, тирани!...

Св. С.

БЕЛЕЖНИК

За училището

Незапомина е досега в нашата училищна история, сегашната анархия която царува в училищата. Некога, те беха наистина образцови институти за наука, за гражданственност и дисциплина. Некога, за да се извършат демонстрации като тия които днес са станали като делничност, беше цело събиране и демонстраторите нито мизута не се държаха в училището.

— На такива ученици беше дори им забранено да пристъпят и училищния праг. Те се изключваха за винаги от всички училища на Царство България.

— А сега? — Сега така ли е? Не! вижте ги в другарските червено-винени и оранжеви клубове, вижте ги в... и т. н. Те са все и все! Нема политическо събрание на което те да не са калпака. Нещо повече:

— По некога и демонстратор Пресен е още случая за плевенци, с събранието което стана в Съгласие, в протест за незаконното арестуване на 15 Телишки селяни, заедно с Д-р Давева и неколцина пле...

Гочо Бабин Златин

Коледно настроение*)

А бре Гочо, Бабин Гочо, що ти трябваше бре синко. . . Вече толкова години свят светуваш и пак не можа да поумнееш. Ами че срещу остер рита ли се, бре синко? Ех, кежки да не си раждан, кога си щел да бждеш такъв. . . Преди много години, кога „акушерката“ баба Петруша те пое на ръце, ти беше втасал. Хеле, добре че се усети какати Тодора Бишунина, да ти джхне малко въздух с една цева. И след малко зашава и зарева. Кешки тогава още да си. . . Прочитай ме, бре синко, ами с какъв език да ти го вора?

Ами че що ти трябваше да пишеш в вестника за този и онзи, бре синко, а? Да дигаш на крак мютесарифи и каймаками. . . На тебе ли остана да оправаш света? Белким не можа друг някой да се обади, та ти. Нали знаеш че срещу силни хора не бива да се пише и говори нищо? А ти си взел че си изписал такива неврели

*) Този подлистник на времето си беше забравен да се печати по каприз на г. цензура. По желанието на много наши читатели, печатим го сега.

венски граждани. Ония които демонстрираха, които реваха и се мъчеха да разтурят събранията беха ученици обаче, те си останаха пак ученици, защото между тях беше и синът на:

— Един виден правителствен депутат!

Друго: приятел един от... училище (страхувам се да кажа от кое, защото ще го лиша и от оскъдния залък които получават) ми казва:

— Никога учителствуванието не е било така тежко и мезерно. Неможем да се поставим вече на местото на истински учители възпитатели, защото и в училището се появиха паразитите „Силни на деня“.

— Как, силни на деня ли?

— Ученици, правителствени хора. В състояние са да уволнят който си учител искат, защото, министера ги покровителства и е на разположението им.

Печален факт:

— Ученик политикан, който е в състояние да уволни овзи, който го учи, който го възпитава само защото не му бил по угода.

Случай:

— Неотдавна бил отстранен ученик, защото в час на занятия, ударил плесница на преподавателя си. Учителския съвет взема окончателно решение да бжде изключен за винаги, обаче, г-н министра настоя да бжде приет, защото — прошепна приятеля — бил син на виден дружбащ, а още и кмет.

Предложено е било дори: — Ако учителя се считал за убеден, да си подаде оставката, но ученика на всека цена требвало да остане на... училищната скамейка.

— Такива работи и в Аганистан не са ставали!

За кой Министер ли?

Вестник „Препореч“ в броя си от 20 т. м. като прави извадки от подлистника ми „То не беше отлавна“ писан по случай деветини на блажено починалата Цензура, спира се на писавото за виното, взето от държавната изба и запява:

— Това пак за какво е и за кой министер се отнася?

Ние, разбира се сме длъжни да му отговорим, защото иначе не е изключена възможността да ни подплатат с закона за печата. Отговарям:

— Отнася се други колега за г-н Министера на земледелието и държавните имоти, под чето ведомство е и държавната изба.

— Х-м! Не е меля я, вило!

Пе Па По.

Д-р П. Кушев

За Туберкулозата

Много са обществените злини които съсипват физически един народ. Една от тези злини е туберкулозата. Жертвите от нея се броят с хиляди в България и всеки от нас има роднини, приятели и познати, които страдат от тази болест и които могат всекога да предадат заразата си, ако незнаем как да се предпазим. Всички имаме интерес да познаваме от близо тази така разпространена болест и да вземем участие в общата борба против този обществен бич, борба, крайният резултат на която ще бжде, да ни предпази от заразата и да намали до минимум смъртността от нея.

Ако туберкулозата е най-смъртносната болест, тя е за щастие—болест, както може в началото да се лекува, особено да се избегне. Време е вече и в България да се вземе сериозно участие в общата борба против това обществено зло. Троянският санаториум, Варненския детски морски санаториум, Искренския санаториум и Софийския диспанер са само щастливите начинания в това направление.

Туберкулозата заразява организми от всички възрасти и върлува навсякъде. В България смъртносната е 32.1 на хиляда. От статистическите сведения от дирекцията за опазване общественото здраве и дирекцията на статистиката за времето преди двете войни (от войните насам) вземаме още точна статистиката) се установява, че на хиляда смъртни случая 155 души умират от нея или, на 7 смъртни случая един туберкулозен. Това е достатъчно да ни убеди в големата смъртност от тази ужасна болест.

От същите сведения се установява, че в страната ни умират ежегодно 5000 души само от туберкулозата на белите дробове, без да се сметат, всички други смъртни случаи дължими на проявленията и в другите органи. Общо число на всички болни само от туберкулозата в царството ни надминава цифрата 40000. С други думи на всеки 100 здрави има приблизително 1 туберкулозен.

Тези цифри са поразителни и картината за разпространението и ще бжде по пълна

ро държавно вино, а го плащал като ново; че другия вземал от бакалчето Иванна 30000 лева за незаконни работи; че единия пратил до другия незнам какви чекове. . . И какви не още ги чувам. Но такива работи приказват ли се? . . . Че не е ми изпила кукувица ума?

Ами ти знаеш ли още по страшното — че си извърши престъпление? Право ти казвам. . . Едно много учено момче ми го каза. . . Ти като не разбираш тия работи, повече трябва да слушаш. Чакай, по полека, и по кой член от наказателния закон щели да те съдят? . . . Ух, кой беше, чакай да си спомня. . . Хе спомних си: член 437. И аз чух дори онова момче като го прочете: „онзи, каже, койго знае за престъпление и отиде та го изкаже на власта, затварят го в тъмница за пет години.“ Виждаш ли сега какви си ги забъркал? . . . Оправяй се сега ако можеш.

Ами да ти кажа ли? . . . Току самите големци си съхора хрисими и добри. На, сгражари имат и цензурата в ръцете им и пак нищо. Ех, белата си тжрсиш ти, Бабин Гочо!

когато си представим, че в една година загива от нея целият малък град като Копривница, Ихтиман и др. Тя е най-много разпространена в низки, незалесени, горещи и прашни места, какъвто е Плевен, където хигиената е повечето занемарена и условията на живота по трудни.

От статистическите сведения от дирекцията на статистиката, за през същото време се установява, че смъртността от нея у нас за година по занятие в трудоспособното население от мъжки пол на всеки 1000 смъртни случаи е следната: учителски персонал 499 (50%), чиновници държавни и общински 437 (близо 50%), медицински професии 467 (близо 50%), работници 420 (близо 50%), градинари и овощари 150 (15%), земледелци 122 (12%) и духовни и др. църковни служители 109 (11%).

На всеки 1000 живи умира: учители 94, чиновници 7, работници 5.94 и медицински професии 5.25.

Сега, при тези лоши материални условия и след прекараните 2 войни може да се каже, че процента на заболяванията и смъртността от тази болест се е увеличил значително.

От горните сведения се вижда, че от туберкулозата умираят от всички слоеве на обществото. Както бедният, така и богатият, както ученият, така и простият заболява и умира повече или по-малко от тази болест.

Ето защо туберкулозата се счита като обществена болест, на която всеки без разлика на възраст, от каквото и да е положение плаща своя данък. Причината на заразата е бацил (пръчици) открит от Роберт Кох в 1882 г. Той се намира с хиляди в вътрешността на заразените части и унищожава материята в която се е загнездил по два начина: чрез образуване рами и чрез отровите, наречени токсини, които бацила отделя.

Туберкулозната зараза прониква в организма на човека извънтробна: чрез дишането, храната, повредена кожа и слизиста ципа (рана, чрва, мокра сазема и екзема др., и в зарадишевия живот чрез семето, яйце и плацентата на болни родители. Най-често заразяването става чрез дишането, при което е необходимо бацилите да попаднат заедно с въздухо-който дишаме. Един туберку-

лозен който без контролно хранен по земята се е навсякъде разазата където мине. С изсхваването на хрчките при най-малко въздушно течение бацилите се смесват с въздуха в вид на прах и всеки който диша този въздух рускува да се зарази ако неговия организъм представлява добра почва за развитието на туберкулозните бацили.

Освен чрез дишането човек може да се зарази и чрез кашлицата на болния гдето се отделят малки частици хрчки, които съдържат кохови бацили. Капчиците хрчки, които излизат от устата на болния при закашляване обикновено достигат до 1/2 м. Ето защо препоръчва се когато се говори с такъв болен да бъдем отделени поне на 1 м.

Заразяването чрез храна става посредством месото и млекото на заразители животни и от замърсени хранителни продукти.

От повредената кожа или слизиста ципа заразата може да се принесе в лимфатическите съдове.

Заразяването стъпва заразата става при предположение на организма към нея, което бива вредено и придобито. Вроденото предразположение бива у деца от туберкулозни, сифалитични, алкохолни и слаби родители, а придобито — при живеене в нехигиенични жилища и помещения, недостатъчно хранене (в качествено количествени отношения хроническите заболявания на белите дробове и плеврата, някои инфекциозни болести като брюсницата, кокмоша, инфлуенцата и др.) които причиняват пробуждане на заспалата форма на туберкулозата, или пък причиняват възпаление на слизистите ципи вследствие на което попаднатите бацили намират благоприятна почва за внедряване в организма.

При добити предположения са още ослабнали организъм, сифилис, алкохолизъм, травмата, (повреда от удар) остри заболявания на белите дробове, когато един от семейството е болен от тази болест, при гледане болен от тази болест и т. н.

Тя се среща най-много в белите дробове, по малко бива на кожата, костите, ставите шлезите, половите органи (яйцето и яйчиците, ушите, ципите на мозъка, червата и вътрешните органи. В детския организм болестта се развива най-

често в лимфатическите жлези, ципите на мозъка, ушите, костите, ставите, гдето травмата е предразполагающ момент и милиарна форма (зараза на целия организм) У възрастните най-често в белите дробове.

Туберкулозните не трябва да се женат до като не оздравеят, защото болеста се усложнява и плода се ражда винаги с наследствено предразположение към тази болест.

Всеки излекуван болен е предразположен към нея. Необходимо е всеки излекуван туберкулозен да продължава да води един живот хармонизиран с при нужните на хигиената, защото болеста съществува в скрито състояние.

Женидбата може да се разреши след като минат няколко години от оздравяването му и другият да бъде съвършено здрав.

Забременяването и раждането събуждат също спящата туберкулозна зараза, поради което туберкулозната жена не трябва да се жени, ражда и кърми.

Понеже няма специфично лекуване против тази болест, то трябва да се възприемат социални мерки които да доведат до целта.

Те се разделят из лечебни и профилатични.

Лечебните мерки се заключават в следното: при всяка I и II ро класна болница да се направят специални павилиони за задължителното изолриране и гледане тежко болните, като се снабдят с всички приспособления и персонал; в всяка околия да се построят летни колонии за слабосилните и предразположените деца и възрастни; при всеки окръг да се построят санаториуми за леко и средно болните, като се направи при него отделно помещение за оздравелите, гдето да се тренират постепенно към професиите си, като им се укаже кои професии да напускат и да им се даде съответна работа след излизането. Семействата на бедните болни трябва да се осигурят материално, ако те ги издржкат, за да може болия спокойно да стои там, като беда болните и слабо силните се издржкат безплатно.

Профилактичните мерки трябва да бъдат следните: залесяване на населените места, поставка на улиците с чакъл или да се понарат гдето се има възможност, за да се намали до минимум праха, да се пос-

тавят по улиците, обществени частните и индустриални заведения и частните къщи плювалници с дезинфицирующ раствор като се забрани плюенето по земята.

Трябва да се построят хигиенични частни къщи, обществени, частни и индустриални заведения. Да се заеме всеки окръг и околия с издржането на крайно бедното население, като му се достави доброкачествена ефгена храна и му се направят хигиенически жилища с дългосрочно изплащане. Да се поставят трудоспособните в добро материално положение. В заведенията като циментни фабрики, пивоварни фабрики и мелници работното време да се намали и да се работи по смени. Да се разшират туристическите и гимнастическите дружества. Да се затворят всички спиртни заведения, а да се отворят културни и други от полезен характер за общественото здраве.

Женидбата да става с медицинско свидетелство за здравословното състояние и да се просветява населението по хигиената.

При едно разумно правителство, повече лекари и интелигентен народ това е възможно.

За да може всичко това да се постигне нужни са материални средства и просветна борба.

За сега у нас има само едно дружество против туберкулозата на частна инициатива което е построило само Софийския диспанер.

ГАЗ ДВОЙНО РЕФЕНИРАНА В ВАРЕЛЪ, КАСИ И МАЛКИ ВАРЕЛЧЕТА ПО 25 ЛИТРИ
МАСЛА Машинно, вагонно и цининдрово всички качества
КАТРАН ПРОМЪНСКИ — ПЪЖУРА БЕЗ НИКАКВИ ПРИМЕСИ
ГАЗОЛ (НАФТ) За индустриални цели
ГАЗ ДЕСТАЛИРАНА — СПЕЦИАЛНА ЗА МОТОРИ И ВЪРШАЧКИ
БЕНЗИН 720 и 750 градуса
СОЛ Романска Каменна бела от мината от първо степенната в Бългрия къща за петролни произведения и доставка на СОЛ има винаги в депозит при най-изгодни цени.
Челеби Ед. Хасан - Плевен
 (сър пазар) под ХОТЕЛ БЪЛГАРИЯ

Петко Пав. Попов.

СЕВДА

(ДРАСКА)

Севда — това беше името, на една млада, хубава овчарка...

Севда — това беше тази, която всекога се смееше, нееше и виеше венци от бръшлян и диви лозови листа...

Под широките коизвитите й вежди се криеха две черни хубави очи — с тях тя плеияваше и засеваше лека мъка, още с първия си поглед, в всяка луда ергенска душа. Малките й усмихнати устни, приличаха на току що цъвнали рози, лицето й горски бужур — а беше палава и безгрижна като планинска сярна...

Това бе Севда, която по цели дни се луташе сама из горските самоти, далеч от шумът, далеч от хората — след стадо овце.

„Севдо, Севдо, Севдалина
 Цвете мило, детелина
 Чакай Севдо край градина,
 Край градина, под върлина,
 Шом се нош над село свие...
 О, чакай Севдо, чакай мило,
 Че по теб сърдце е изгнило!

— И ху ху у... Севдо-о! чу се ехо на вътре из гората.

— И ху-ху-у!... — провикна се Севда.

— Ча-кай... Чакай!... долетя ново ехо.

Севда се услуха и спре. След малко между хрстите се показа левент овчар — Видул, за който тя всекога мечтаеше. Той й беше първата изгора, първата любов, но не смееше да му каже.

— Добър ден Севдо — каза той, като се доближи до нея.

— Дал ти Господ добро, отговори тя и му се усмихна.

— На къде така беше подела?

— Тука... къде другаде? — добавя тя и се уклони към бляжните бръшляни.

— Икнидуваха ли ти овцете?

— Икнидуваха...

— Ще подкарваш ли вече към село?

— Още малко, нека климне слънцето...

Настъпни мълчание. Тя започна да кжса бръшлян, а

той изкара кавал и започна тихо да свири... Медините звуци на игривата песен, дълбоко пропиха с овчарска скръб, бавно се понесоха из гората и на слабо ехо се отнесоха към нейното дъно, там дето може би бели самодяви се готвеха за вихрено хоро...

Но, песента не продължи, Той спре и се обърна към нея:

— Севдо, знаеш ли какво да наберем много цвете и да направим венци, а?

— Аз вече бера... каза тя.

— И аз ще бера — рече той и стана.

Двамата започнаха да берат. Често тя хвърляше дяволити погледи и му се усмихваше, а той свениво навеждаше очи в бръшляна, сърцето му трепаше и тиха мъка започваше да гждаличка душата му.

— Нали е хубаво тауа? попита тя и го погледна.

— Много хубаво, Севдо!... Ах и мъчно ми става, като си помисля, че ще напустна гората...

— Защо?... Да не идеш некъде?

— Мисля, Севдо... Умръзна ми вече тук... Ще се заметлея към Балкана. Там за повече казват, се пазаряватли

чобаните — каза Видул и започна да преплита единия венец.

— А, ще си дойдеш ли пак? — попита го тя нерешително и дълбоко въздъхна.

— Когато спечеля...

— Когато спечели!

Тя наведе умило глава.

Мълчанието пак се въздвори. Видул доплете венецът, опакстри го с няколко недоцъвнали маргариги и го подаде на нея.

— Вземи, Севдо — рече той.

— На мен ли го даваш? — попита и трепна.

— Теб... За теб го плетох!

Тя посегна развълнувано ръжка и го взе, а той нерешително я хвана и я прибра към себе. Тя наведе очи и стана червена като божур.

— Севдо — прошепна той — аз те обичам!... Обичам те, Севдо... Обичам!... А ти?

Тя заби очи в земята.

— Кажй Севдо, обичаш ли ме нали?

За големо съжаление се констатира печалният факт, че българи не е бил благодетел по отношение на нашето санитарно дело, когато в много страни на частни средства са построени много болници и санаториуми, които са образци в всеко отношение, каквито са частната болница на Бранковияно и детската болница в Букурещ — за поддржането им са образувани ефории, милостивите домове в Лион, частните болници в Париж, Лион, Монпелие, Бордо, санаториума Хотвил в Франция, санаториумите Лейзин и Давос и др., в Швейцария, санаториума Алант и доброволческото спасително дружество в Виена, 98 санаториуми в Германия, които се издржкат от попечителства.

Понеже сега държавата не е в състояние самостоятелно много нещо да направи поради тежкото й финансово положение то само самоволните пожертвувания на които можем да се надеваме, а правителството ще даде материална си и морална подкрепа. Понеже плевенския окръг се нуждае много от подобрение на санитарното му състояние, то апелирам към съзнателното Плевенско гражданство което милее за себе си и за своите близки, да образува благотворителен комитет за образуване фонд за поддржка на нужния павилион при плевенската болница, който такъв вече се строи Пловдивската, за построяване на колонии и санаториума, издржжане крайно-бедното население и т. н. и за просветно пропагандаторска борба.

— Нали! — прошепна тя и замря в обятията му.
 Той я целуна по горящите уста...
 — — —
 Слънцето приклони на запад и бързо прибра лъчите си зад завесите на нощта... Бледи пурпур се пржснаха из глухата степ и безясни по своя път, те, догонваха изминалия се вече ден. А птичките вслушани в вечерната си песен и шепота на тихия ветрец, запяваха в сладък сн...
 Двамата млади овчари подкараха стадата си към село. Унесени в мечти и любов, те вървеха мълчеливи и чак при „Момина топола“, край селото, на раздела, той прошепна:
 — Ще ме обичаш вече, нали? — и горещо й стисна ръката.
 — Нали! — отговори тя и се изгуби в тъмната.
 Утихнало бе вече... Само луна и безмълвие, придружаваше настъпващата нощ.

ХРОНИКА

ОТ ИДУЩИЯ брой започваме да на печатим „ДЯВО ЛЪЖ НАД ПЛЕВЕН“ първи фейлетон: „Една сутрин из Плевенските улици“.

ПОЧИНАЛ е на 23 т. м. Трoенския гражданин, виден член на демократическата партия Минко Ив. Бояджиев. Починалия се ползваше с почитно име между трoенското гражданство и търговският ни свет. Нашите съблезнования към опечаленото семейство. Мир на праха му!

ПЛЕВЕНСКОТО учителско дружество Бр Миладинови урежда от 8 до 12 април включително педагогическа конференция за учителите — първоначални и пригимназиални — от Плевенската и Никополска околия с следния дневен ред:

1. Методология и методика в естествознанието, от проф. д-р Ас. Златаров.
2. Новите насоки в образованието и педагогиката, от д-р М. Герасков.
3. Родинознанието като учебен предмет в първоначалното училище, от К. Рачев.
4. Географското обучение в прогимназиите, от К. Рачев.
5. Сжщност и ход на човешкото душевно развитие, от Н. Илиев.
6. Активност и самодейност при обучението по геометрия (с демонстративен урок) от Хр. Петев.
7. Професионалното движение у нас и ролята на Б. У. Сюз, от Ст. Баржмов.

През дните на конференцията д-р Ас. Златаров ще държи и общедостъпни лекции: 1. Скрипти сили в природата; 2. Острова и престижност; 3. Изкуственото злато.

На 7 април сутринта утро, а вечерта — учителска среща.

С предписание № 5710 от 11 март т. г. М. вото на просветата разрешава службен отпуск на учителите, които ще посетят конференцията.

МАЙСТОРСКИ ИСПИТИ
Пред вид приближаване произвеждането на майсторските изпит през настоящата пролетна изпитна сесия. Русенската Тър. Инд. Камара с обявление № 1044 т. г. поканва всички занаятчий в района си, които са започнали да упражняват занаята си след 23 юни 1903 година, да подадат заявления до Камарата за явяване на майсторски изпит и то найкъсно до 1 Май т. г.

В НЕДЕЛЯ 19 т. м. се състоя общо годишно събрание на Популярната Банка. От докладвания отчет се вижда, че банката отива доста добре. Управителния съвет се избрала Дим. Пешев, Ив. Мандиков, Дим. Димитров, Симеон Бърдаров, Цв. Кумев, Ал. Илиев, Ам. Спасов, Дим. Чохаджиев и Цв. Антонов, Проверителен съвет, П. Бараков, Ив. Ив. Мандиков и Ас. Христов.

Обявление № 540

Известявам на интересующите се, че на 3 Април т. г. в 9 часа пред обед, ще произведем на публичен търг, в канцеларията си в гр. Плевен:

1. Шевна машини оценена за 2500 лева,
2. 30 метра вълнен плат за дрехи оцен. за 460 лева.
3. 1¹/₂ „ „ „ „ „ 300 „
4. 4 „ „ „ „ „ 800 „
5. 5-60 „ „ „ „ „ 1120 „
6. 4-30 „ „ „ „ „ 860 „
7. Стенен часовник „ „ „ „ „ 150 „

Принадлежащи на Г. Петров от гр. Плевен, по изпжл. деле № 86 1922 год.

гр. Плевен 18 Март 1922 год.

1 Плев. Съдеб. Прстав: Хр. Из. Кяпчев.

ТАЯ седмица учениците от девическата гимназия караха трудовата си седмица. От понеделник започват курсистите от учителския институт, основните училища и некой прогимназии.

ВЪЗБОБНОВЕН е хора при църквата „Св. Николай.“ За диригент е назначен талантливия виолин — виртуоз, наш съгражданин г. Асен Кантарджиев.

РУСКИЯ полковник Ал. Г. Шулиц тжй заслужено опозорен от своите съотечественици е счел за най-практично, вместо да потърси начин да защити своята „чест“ с по достойни за чинжт му средства, да напусне граджт ни, незабелезан от никого, още рано сутринта в неделя, преди пространението на вестника ни в който се клеймеше престжпната му дейност. Това бегство на Шулица говори за неговия мантилитет.

ТУКАШНАТА Телеграфопошенска и телефонна станция ни моли да съобщим, че всеки клиент непознат на станцията, тук или където и да било из царството и вжн от него, за да се ползува безпрепятствено от услугите на пощенските служби за получаване препоржчани, ценни писма, кутий, колетки, писилки и други пратки с или без обявена стойност, пощенски и телеграфни записи, както и изтегляване пари от спестовната каса, необходимо е да бъде снабден с карта за самоличност.

Последната важи само за 2 години и се дава срещу обгербвано заявление, фотографията на лицето и такса от 6 лева.

Картата по своята форма и здравина е доста удобна за носене и стойността и, сравнително другите документи легитимации е много по износва и достпна за по големо число желающии.

Ползата и преимуществата от тази карта, както и улеснението което тя представлява за всеки, които е в постоянно съдржкосновение с пощата тук или другале, е несжмнена.

Лицата непознати на станцията, удостоверяват самоличността си чрез две познати на станцията лица.

КНИЖНИНА. Получи се вредакцията — „Елегии“ — сбирка стихове от К. М. Скопакон, Плевен 1922 год. цена 6 лева. достая се от автора. Малка и хубава сбирчица, която заслужава да се прочете.

Препоржчваме я
Стопански преглед и домжкнство — месечно илюстровано списание за стопанство, търговия, обществен живот и книжнина. Урежда А. С. Пенчев — излиза в гр. Търново, год. X брой 23 Това списание е единственото в провинцията, което застжпя домакинско стопанските отрасли в нас. Дава ценни статии иржководства по стопанството и упжтва всеки който има желанието да стане добжр домакин. Препоржчваме го, като необходимо за всека стопанска кжща.

ПЛЕВЕНСКА ТЪРГОВСКА БАНКА

Акц. Д во за банкерство, Търгов. и ПромИшленост.

ПОКАНА

Управителния Съвет на Плевенската Търговска Банка поканва Г. г. Акционеритое на III годишно събрание на 2 Април т. г., в помещението на банката в 10 часа пред пладне за разглеждане на следния дневен ред:

1. Изслушване доклада на управителния и проверителния съвети за операциите на банката през 1921 год.
2. Удобрение „баланса“ и сметката „печалби и загуби“ за 1921 год. и разпределение печалбите за сжщата година.
3. Освобождение от отговорност Управителния съвет за управлението му през 1921 година
4. Избиране на членове за Управителен и Проверителен съвети.

Господа акционерите желающии да участват в събранието, длжжни са да депозират предварително акциите си: в Плевен при касата на банката в София и Варна при Банка за Народен Кредит, в Търново при Търновската Търговска Банка, в Ловеч при Ловченската Търговска Банка, в Русе при Д. Б. Буров и Сие, в Орехово при Ореховската Търговска Банка, в Пловдив и Бургаз при Търговско—Индустриална Банка, срещу удостоверение даваши право на участие в събранието.

Ако събранието не стане на 2 Април отлага се на 9 Април т. г., без нова покана и сжщия дневен ред.

от управителния съвет.

ДОКЛАД

На Проверителния Съвет при „Плевенската Търговска Банка“ (Акционерно Дружество за Банкерство Търговия и ПромИшленост) в гр. Плевен.

Господа Акционери,

Подписаните членове на Проверителния Съвет при Плевенската Търговска Банка, чест имаме да Ви представим ва' удобрение „баланса“ и сметката „печалби и загуби“ за 1921 год., и да Ви заявим, че сжгласно чл. 202 от Търговския закон и чл. 31 на устава на Банката прегледахме и проверихме операциите на Банката, извържшени през изтеклата 1921 год., и намерихме ги редовно записани в сжответните счетоводни книги.

„Баланса“ и сметката „печалби и загуби“ са верно извлечени от книгите и ний Ви молим да ги одобрите така както Ви се представляват по долу и да освободите от отговорност управителния съвет и постоянното управление за делата им през 1921 год.

Плевен 21 Март 1922 г.

Проверителен съвет: Горан Нешев
Минчо Хр. Тишев
Цв. Г. Бояджиев

БАЛАНС

На ПЛЕВЕНСКАТА ТЪРГОВСКА БАНКА—ПЛЕВЕН.

Сключен на 31 декември 1921 година

№ по ред	А К Т И В	СУМИ		№ по ред	П А С И В	СУМИ	
		лева	ст.			лева	ст.
1	Каса	917536	25	1	Капитал	8000000	—
2	Портфейл	3017752	25	2	Резерва	69300	—
3	Специал. Тек. с/ки	7770061	70	3	Лихвени тск. сметки	3004798	15
4	Временни сметки	149972	75	4	Дивидент не раздаден	48999	—
5	Публични фондове	15400	—	5	Лихви и комисиони	1493999	15
6	Кореспонденти	75518	30				
7	Движими и недвижими имоти	387070	45				
8	Банкови разноски	283784	60				
		12617096	30			12617096	30
9	Полици инкасо	334229	35	6	Седанти	334229	35
10	Депозирани полици	586795	—	7	Депозанти полици	586795	—
11	Депозирани ефекти	305200	—	8	Депозанти ефекти	3605200	—
		17143320	65			17143320	65

Счетоводител: п. п. ХР. М. ПЕНЕВ.

Проверителен съвет: п. п. Ц. БОЯДЖИЕВ
п. п. ГОР. НЕШЕВ
п. п. М. ТИШЕВ.

гр. Плевен, 21 Март 1922 год.

СМЕТКА „ПЕЧАЛБИ И ЗАГУБИ“

кжм 31 Декември 1921 год.

№ по ред	СУМА	№ по ред	СУМА				
				лева	ст.	лева	ст.
1	Банкови разноски	283784	60	1	Лихви и комисиони	1474147	90
2	Амортизация имот	10169	—	2	Лихви от цени книжа	6844	—
3	5% Заласен фонд	60000	—	3	Остатжк от 1920 год.	13007	25
4	10% за осн. акции	120000	—				
5	4% Вжзнагр. упр. съвет	48000	—				
6	1% „ пров. „	12000	—				
7	3% „ чиновниците	36000	—				
8	2% Пенсионен фонд	24000	—				
		300000	—				
	ДЕВИДЕНТ ЗА РАЗДАВАНИЕ						
	На 80000 акции по 11 лева	880000	—				
	Отнесени кжм 1922 г.	20045	55				
		1493999	15				
						1493999	15

Счетоводител:

п. п. Хр. М. Пенев.

Проверителен съвет:

п. п. Ц. Бояджиев.
п. п. Горан Нешев
п. п. М. Тишев.